

INDIA - TRIP 1978

=====

Reisverslag 1

R.Croegaert - W.Van Ostade

Dinsdag 29 aug.

12 u 30. We verlaten de free-shop met enkele geschenken voor onze vrienden in India. Over de balustrade boven volgen ons 30 ogen waarvan er minstens twee branden van verlangen... Wees gerust, Gaston, en gij ook, Rik, ge vergezelt ons op gans onze tocht! Onafscheidelijk als we met ons vieren waren in 1975, nemen wij u in gedachten met ons mee en groeten u alsook de 4 andere leden van ons team met de indische groet : "WANAKKAM" !

Te 14.05 u., met 50 minuten vertraging, vertrekt onze DC 10 Trident met donderend geraas de lucht in met bestemming Bombay. Een enorme zaal met rijen van 9 zetels : 2 aan elke zijkant, 5 in het midden. Te 14.45 u. meldt de piloot boven Stuttgart : hoogte 11.200 m., snelheid 975 km. per uur, buitentemperatuur - 52° C. We skiën tegen halsofbrekende snelheid over de besneeuwde bergtoppen van Oostenrijk. Bij het overvliegen van Joegoslavië en Bulgarije zijn we verplicht alle ramen voor het licht af te schermen, omwille van de vertoning van een meer dan stupiede film! Istambul en Ankara zijn achter de rug, en we genieten van een prachtige zonsondergang boven het Van-meer in Turkije. Het is anders nog maar 6 u. belgische tijd! Zoals de piloot het voorspelde, landen wij na een vlucht van 6 uur en 10 minuten in Dubai, Verenigde Arabische Emiraten. Op ons uurwerk is het 20.15 u. maar hier is het reeds 22.15 u. De buitentemperatuur bedraagt 33° C. Een voor-smaak van India ! Uitstapverbod. In de opening van de achterdeur beginnen reeds interessante kontakten met mensen uit Djakarta, Sri Lanka en India. Na 1 uur oponthoud starten we terug met een nieuwe bemanning voor een even rustige vlucht van 2 1/2 uur tot in Bombay. Te 23.45 u. beginnen we ingeriemd aan de daling die wel een half uur in beslag neemt. BOMBAY : 3.45 u. : we zetten ons uurwerk 3 1/2 u. vooruit. Onder stromende warme moessonregens worden we verwelkomd door meer dan trage doeänen en 3 gulhartige vrienden : de familie Saldanha en Fr Tony Cheripuram. In dolle vaart voert deze laatste ons door een nachtelijk Bombay naar zijn Centrum midden in de meest erbarmelijke krottenwijk. We vallen van 't een uiterste in 't andere : van de rijke olie-sjeiks in het meest luxueuze vliegtuig naar twee nederige cellen in het Land der Armen... En dat hier wordt voortaan ons leefmilieu ...

Woensdag 30 aug.

5 u. 's morgens. We ondervinden al dadelijk de indische gastvrijheid onder de vorm van een kop tee midden tussen de valiezen. Slaapdronken vallen we op ons bed te 6 u., maar ... de hanen kraaien op hun mesthoop, mensen komen en gaan, getoeter, gerinkel, krassen de kraaien, kortom een nieuwe dag begint. Voor ons echter is de vorige amper ten einde, tegen 13 u. is dan ook de meest uitgeslapene van ons beiden eindelijk te been. Tijdens de lunch krijgen we onze eerste les omtrent de realiteit Bombay. Een stad van 7 1/2 miljoen inwoners, waaronder 2 1/2 miljoen leven in de slums. Op nauwelijks 3 km. van hier bevindt zich de grootste krottenwijk van gans Azië : 1 miljoen mensen. Bombay-stad zelf strekt zich uit over een lengte van 85 km. langs de kust en heeft landinwaarts een breedte van 60 km. De express-trein naar Poona legt de afstand af in 4 u. en rijdt hierbij nog 2 u. lang doorheen de stad.

Bij het verlaten van het Centrum UCDC waar we te gast zijn, zien wij 3 onderkomen slum-meisjes uit de open riool plastic, papier, flessen, stopsels en blikken dozen opvissen en verzamelen in vette jute-zakken. Die kinderen verdienen hiermee de prijs van 2 brieven naar België : 3 tot 5 roepies per dag, 1 roepie is nu 4,18 BFR.

Het Centrum UCDC bevordert de ontwikkeling van de armen uit de omliggende slums. De jongensachtige bestuurder ervan, Father Tony Cheripuram SVD, 45 jaar oud, voert ons met de wagen naar het reisbureau in volle stad. Een grote ventilator helpt ons het hoofd koel te houden als we vernemen dat geen enkele van onze verdere vluchten geconfirmeerd is. Wait and see ...

's Avonds dineren wij bij onze goede vrienden Clifford en Nirmala Saldanha. Arme Cliffy, gij die ons zowel in wezen als in hoedanigheden, zo doet denken aan Martin Luther King en zoveel betekend hebt als voorzitter van de indische arbeidersbeweging, DE fel gegeerde spreker op allerlei meetings, tot in de Seminaries toe, wij bewonderen uw moed en wilskracht bij het verwerken van uw handicap : gedeeltelijke verlamming.

Donderdag 31 aug.

Wat een nacht ! Ons was het einde van de moesson-regens in uitzicht gesteld, ... we zitten er middenin ! Een storm om nooit meer te vergeten, we verwachten ons elk ogenblik aan het ergste.

In de twee adoptie-centra die we bezoeken vernemen we dat er minder kinderen toekomen omwille van het lager geboortecijfer : family-planning, sterilisatie en abortus.

's Namiddags bezoek aan het UCDC-Centrum zelf:

- 1) naaicentrum waar de binnen-bekledingen gemaakt worden voor valiezen, in opdracht van fabrieken;
- 2) handwerk-atelier : schouderzakken, speelgoed, muurversiering, carpetten enz;
- 3) dactylo- en steno-afdeling : ook hier zijn het jongeren uit de slums die oefenen en werk uitvoeren voor firma's;
- 4) aanwervingsbureau voor arbeidskrachten in de arabische landen.

Met wat een enthousiasme wordt hier gewerkt. Niets dan lachende gezichten, hagelwitte tanden en glinsterende ogen nodigen ons uit om, even als zij, niettegenstaande alles, positief door het leven te gaan.

We besluiten de namiddag met een eerste bezoek aan de nabijliggende slums. Het is even snel geeindigd als begonnen. Een onverwachte stortbui, vergezeld van krachtige windstoten, verplicht ons terug te "ploeteren" om ons grondig te verschonen. Een beeld blijft ons bij : een jonge vriendelijke slum-moeder met graatmagere baby aan de borst en nog 3 dito-kinderen aan de rok, dankbaar om onze aandacht, verbluft ons: " Thank you, father! God bless you! " -

's Avonds een hernieuwd bezoek aan Jongensstad en we eindigen de dag bij de familie Coutinho. Een bedenking van de vader wordt voor ons - en wellicht ook voor u - tot echte bezinning. Zijn vele reizen brachten hem tot de volgende vaststelling:

" Heeft iemand in India

- g e l d verloren, dan heeft hij niets verloren ;
- gezondheid verloren, " " " veel verloren ;
- persoonlijkheid " , " " alles verloren ! " -

Even aandacht.

Dinsdag 5 sept., 10 u.: Patna. Vanmorgen opgestaan te 5u. in New-Dehli, alwaar we eerst na middernacht uit Bombay waren toegekomen. De vlucht naar Ranchi voorziet 2 tussenlandingen: één te Lucknow; één te Patna. Bij de eerste landing was het ons al opgevallen, het toestel daverde angstaanjagend. Technisch defekt, de piloot weigert verder te vliegen. We mogen kiezen: de 430 km. afleggen per taxi - 8 à 9 u. onder een brandende zon, met karrevrachten stof vanwege de openstaande vensters, of een overnachting te Patna. We opteren voor de rust. In het meest luxueuze hotel werken we verder aan het relaas der minst fortuinlijken...

Vrijdag 1 sept.: Na de nacht der 1001 bijtende mosquitos, beleven we een pakkend tafereel. In zijn wankel balkon en onbewust van onze aandacht, heft onze overbuur al zingend en lachend zijn baby naar de opgaande zon. Een morgengebed van vreugde.

In de morgen bezoek aan de UCDC-kindertuin. Aan 50 drup-neuzen wordt hier turnles gegeven. Op de regelmaat van een eentonig tellen bewegen 100 spichtige armen en beentjes. Alle kinderen kraaien van pret, ach nee, één niet! De kleine Vidju, schamel ventje van amper 4, totaal ondervoed, en die - daarom? - naar 't schijnt nooit heeft gelachen. We heten dan wel niet Gaston, maar deden echt ons best om grappig te zijn, tevergeefs overigens.

Vermelden we verder dat het UCDC, buiten de talrijke voedselbedelingen ook voorziet in een medische dienst. Een bekwame dokter die meer nog met het hart dan met de stethoscoop de stumperds beluistert!

En dan een tocht van meer dan 2 uren doorheen de naburige slums. Beschrijven kan men zo iets nauwelijks, woorden schieten hier tekort. Ge moet zo iets zien, het ervaren, het...ruiken! Duizenden, opeengepakt in hutten van gedroogde modder en stro. We dabberen, neen springen meer van steen op steen tussen de hutten door, waar zelfs 1 persoon zich nauwelijks kan bewegen. Overal geiten, kraaien en... ratten.

Zo werd nog vóór een paar dagen een moeder van 3, duchtig door een rat gebeten. Omwille van het a.s. Moslimfeest had ze haar hut fris geschilderd, hetgeen de rat blijkbaar niet beviel. Als werkvrouw verdiende ze 40 rs. per maand voor het gezin van 5, de man is werkloos.

Even erg is het gesteld met een familie van 8. De hut is zo klein dat de 6 kinderen 's nachts op de grote weg moeten slapen. Vader verdient dooreengenomen 40 rs. met een armzalig trommeltje. Al wat maar enigszins geld kan opbrengen wordt door deze vindingrijke mensen bedacht. Een struggle voor life, slechts 1 behoefte: overleven!

De grote vijand om te kunnen overleven zijn de wormen. Ze komen bij de kinderen langs de uitwerpselen der zwarte varkens. Kinderen op zoek naar iets eetbaars kennen geen onderscheid...

Een amerikaanse zuster vergezelt ons en uit alles wat ze vertelt blijkt haar liefde voor deze mensen. Ze bewondert in hen, evenals wij trouwens, hun openheid, hun geluk, hun geduld. Hoelang nog, is de vraag, die hier reeds aan de orde is.

Slumcultuur: het gewijzigde gebruik der dingen. De hutten zijn te klein om er te leven of te relaxeren. Geen plaats om er te zitten, te lezen, gewoon maar samen te zijn of er te bidden. ALLES gebeurt op straat. In onze cultuur is de straat een verbindend; een huis is voor zijn bewoners een plaats van veiligheid en

geborgenheid, een plaats om genegenheid te geven en te krijgen, om tot rust te komen en te dialogeren.

Zaterdag 2 sept.: De school voor de kinderen uit de slums, een andere afdeling van het UCDC - centrum: ook een bezoek waard! Deze school, hoewel in 1896 gesticht, waar zelfs de huidige bisschop destijds school liep - stel je voor Mgr Pereira in kort gescheurd broekje en op blote voetjes - was met sluiting bedreigd. Een jaar geleden werd ze dan overgenomen door het UCDC. We ontmoeten er het voltallig schoolkomitee dat ons, blakend van ijver, vertelt hoe ze de school nieuw leven heeft ingeblazen. De school telt thans 200 leergierige leerlingen : 4 studiejaren plus kindertuin. De kinderen betalen slechts 6 Rs. in plaats van 20 Rs. in de andere scholen. Geld is er dus niet genoeg, slechts voor 10 dagen per maand. De directeur, oud-gediende van de zee-macht, vertelt hoe ze zelf uit eigen zak 1000 Rs. bijlegden, want dat nu al elke maand gewerkt wordt met een deficit van 1200 Rs. Richtten ze zelf een feest in, dan is de overheid er als de kippen bij om 65 % van de winst af te romen. Dit ontmoedigt, vandaar dat zij er op uit waren ook ons hun probleem voor te leggen.

Een ander doel dat we in Bombay zeker niet wilden missen is het contact met het Adoptie-Centrum van de Zusters van Mother Teresa. En of het gelukt is ! De edele en zeer schrandere figuur van Zuster Gerard, een tweede Mother Teresa, is echt onvergetelijk. Zij is in contact met het adoptiewerk "De Vreugdezaaiers" te Gent. Langs deze organisatie om belandden reeds meer dan 100 kinderen, van de 350 die tot op heden voor adoptie werden afgestaan, in ons land. Ze licht ons toe hoe ze bij de selectie der aanvragen te werk gaat. Elk kind moet op voorhand vertrouwd gemaakt worden met het pleeggezin in spe. Daartoe toont ze hen, bij voorkeur aan de hand van recente foto's : de nieuwe ouders, zusters en broers, de woonplaats en zelfs het interieur. Met de talenten van elk kind wordt rekening gehouden. Zo zal ze bij voorkeur een muzikaal kind toevertrouwen aan een familie waar gemusiceerd wordt en gezongen en een begaafd kind aan mensen met ambitie. Ze wil voorkomen dat het kind haar later mogelijk verwijten zou kunnen maken omtrent haar keuze. Tot slot richt zij ook zelf een vraag tot ons : zou het utopisch zijn dat adoptie-ouders kinderen met een handicap zouden aanvaarden ? Bekommernis spreekt uit elk van haar woorden, liefde uit haar omgang met deze kleinen.

Deze dag 'eindigt' met het 'begin' van de 'eindeloze' nachtreis naar POONA : 210 km. = 6 uren omnibus !

Zondag 3 sept. : 5 u 30 : we kruipen uit onze "eerste klas"-slaapwagen met het comfort van een doorsnee-goederen-wagen in België en begeven ons onmiddellijk naar de Fatima Sisters. Na onze opschik en de H. Mis, nemen de zusters ons dadelijk mee naar hun werkterrein : een enorme slum-wijk, schilderachtig gelegen op de helling van een heuvel. Weer eens 5.000 mensen in hutten van 1,20 m hoog op 4 m². Hier vinden we o.m. een oude man die zich op de grond voortsleept omwille van zijn misvormde ledematen, een andere met een afzichtelijk keelgezwel. En ijverig dat ze kunnen zijn : mannen en vrouwen werken met hamer en aambeeld en produceren nagels, haarspelden, oorkuisers en tangetjes. Opeens springen 4 slangen uit de manden en wiegen op het gefluit van hun bezweerders. En kijk, daar zijn ze

zelfs een varken aan 't kelen. Als we de heuvel terug afdalen ligt het op een grote brandstapel te roosteren.

Zuster Anna van de slums, alweer een figuur om nooit meer te vergeten, legt om al haar volk te kunnen bereiken, de verre afstanden af ... per fiets. Zouden wij haar geen beter vervoermiddel kunnen bezorgen? Ze is daarenboven fel benomen door de opleiding van reeds 160 koppels in de recente methode van natuurlijke Family Planning. In haar Centrum voor Welzijnszorg hangt een spreuk: "A happy family is an earlier heaven" = "Een gelukkig gezin is een voorbarige hemel".

De stad Poona kent enerzijds een geweldige concentratie van militaire gebouwen en is tevens het Centrum van verschillende katholieke vormingsinstituten. Wij bezoeken er enkele van o.a. het Groot Seminarie van de Paters Jezuïeten, waar een 600 jongens uit verscheidene congregaties tot het priesterschap worden opgeleid.

14 u : het wordt al tijd om aan de terugreis te denken. We voegen weer de Fatima Sisters en noteren de noden van hun dispensarium in dienst van de armen in de slums. Met een mooi indisch geschenkje van de overste in onze schouderzak, stappen we op de Express-trein te 15 u. 20. Een lange wagon met 24 plafond-ventilatoren, die op volle toeren draaien. Bëslist welkom, onze gebuur heeft zich ongeneerd uitgestrekt, voeten op het tafeltje. Al wat benen heeft biedt u zijn diensten aan : schoenpoetsers, kruiers en venters met al wat denkbaar is. Om de haverklap verschijnen en verdwijnen overvolle treinen. Mensen hangen in trossen aan de deuren of staan in de open venters en klampen zich vast aan het dak, waarop al weer tientallen liggen. Geen wonder dat er elke dag $\pm$ 7 mensen verongelukken : ze vallen er af of zijn op een paar seconden geëlektrokuteerd door aanraking met de bovenlijn. - We vliegen van op 1200 m. hoogte doorheen een zwitsers landschap en 27 tunnels. Elke tunnel wordt voorafgegaan en gevolgd door watervallen, sommigen met enorm waterdebiet en dat vlak naast het spoor. De trein stopt bruusk, het giet. Plots duikt naast ons langsheen het spoor een hummeltje op, voetjes in de modder, met een grote schaal gebakken lekkernijen. Het smeekt om aandacht, doch niemand die het een blik waardig gunt. Te 19 u 20 bollen we de bijenkorf Bombay binnen, nog vol van de indruk die de slapende jongen vannacht bij ons naliet. Beeldt u in dat hij zich vlak vóór ons compartiment op zijn slaapmat had uitgestrekt, één hand op de lege maag, de andere naast zich half open alsof hij zelfs nu nog voortbedelde. Een vol kwartier konden wij hem nog gadeslaan, zalig slapend terwijl lokomotieven sisten en floten.....

Maandag 4 sept. :

We bezoeken Andheri, een enorme industriële wijk van Bombay, omgeven door slums en verderop door een heel stuk echte jungle. Het is snikheet en de vochtige lucht beklemmt ons. Daar hoopt Fr Tony weldra een projekt te verwezenlijken : opleiding van arme jongens tot arbeiders in de fabrieken.

Het wordt dan het einde van ons verblijf in Bombay. Tijdens de avondvlucht van 2 u. naar Delhi stellen we vast hoe verwoestend het vocht heeft ingewerkt op onze papieren, maar ook enigszins op onze gezondheid. Op de vlieghaven van Delhi is het een vol uur wachten geblazen, vooraleer onze valiezen op de rolband verschijnen. Meer dan tijd genoeg om Peter Ustinov, de vermaarde Amerikaanse filmster ten dienste van Unicef, aan het werk te zien bij het uitdelen van handtekeningen. Na middernacht belanden wij in het Claridges Hotel, dicht bij de luchthaven, omdat wij morgen vroeg naar Ranchi moeten doorvliegen, nog onbewust toen van het grote avontuur dat ons wacht.

Agnes Bugeant

Maarten van Oort

INDIA - TRIP 1978

=====

Reisverslag 2

R.Croegaert - W.Van Ostade

Dinsdag 5 sept. :

Om 6 u. 's morgens verlaten wij het hotel. Het wordt een mooie rit in de nog frisse morgen. In enkele minuten tijd wordt de duisternis van de nacht verdreven door het licht van de nieuwe dag. Door het venster van de Boeing 737, die ons van Delhi naar Ranchi moet voeren, zien we enorme gebieden blank staan door de uitzonderlijke regenval der laatste dagen. Terwijl we het zien lezen we het ook in de krant : grote overstromingen te Delhi - in Calcutta alleen al 15.000 doden. Een angstaanjagende eerste tussenlanding te Lucknow bezorgde ons al een voorsmaakje van wat ons in Patna te wachten stond. Het gedrag van onze geuur, die wellicht als techniker door de piloot in de cockpit werd geroepen, was niet van aard om ons gerust te stellen. Terwijl wij een uitgebreid ontbijt genoten, liet hij alles onaangeroerd, zag hij er doodsbenuwd uit: aan de rituele tekens die hij maakte konden wij vermoeden dat hij aan 't bidden was. De meer dan bruuske landing te Patna verklaarde ons zijn bevreemdend gedrag. Het was alsof de wielen het onder ons toestel begaven. Via de boordradio wordt ons meegedeeld dat, wegens technisch defekt, het volgend vertrek met 1 1/2 u. wordt verdaagd... Het wordt een volle dag! En dan te bedenken dat onze vriend George Zwijzen toen ook de ganse dag op de vlieghaven te Ranchi vruchteloos op ons heeft gewacht. Elk uur wordt ons een nieuw vertrek naar Ranchi beloofd. De spanning stijgt met de minuut, ook ... de koorts. Beiden hebben we een flinke verkoudheid opgedaan, bezweet als we zijn onder een batterij op volle toeren draaiende ventilatoren. Als tragikomisch bewijs van goodwill geeft Indian Airlines ons regelmatig lunchen verfrissingsticketten voor het 3°-rangsrestaurant van de vlieghaven. De duurste menu kost er 38 B.FR.! - drinkgeld en rondlopende muizen inbegrepen. Wij dachten ruimschoots de tijd te hebben om verder te werken aan ons reisverslag, toen plots gemeld werd dat nu definitief een toestel onderweg was, dat precies te 4.15 u. zou landen. Onze valiezen worden al weer gecheckt, bewijs dat het menens is. En gij gelooft dat! Het toestel landt uiteindelijk te 4.50 u. Te laat, het wordt stilaan donker en gezien er geen verlichting is op het vliegveld van Ranchi, weigert de piloot formeel verder te vliegen. De bus die gereed stond om ons naar het vliegtuig te voeren brengt ons dan naar ... het zeer luxueuze Maurya Clarks Hotel, waar we meer dood dan levend op ons bed neervallen.

Woensdag 6 sept. :

Op het vliegveld van Patna herkennen wij het zieke toestel van gisteren, neuswiel omhoog, de andere wielen liggen er af op de grond. En zegge dat we 24 uren verloren hebben om een vlucht van amper 1/2 uur tot Ranchi. Het wordt er een voorbeeldige landing onder een pijpenstelen-"de" regen. We zijn er 600 m. boven de zeespiegel, en heerlijk is het eindelijk eens iets te voelen dat van heel ver dan op een belgisch windje trekt. Geen George te bespeuren. We gaan dus op eigen initiatief te werk, ge ziet van hier! De taxi-voerder kent de Prabhat Tara School niet, maar wel Jagannathpur en we weten verdomd nog goed dat er een hindoe-heiligdommeke staat op een heuvel dicht bij de school. En zo staan we plots vóór het indrukwekkend gebouw dat George oprichtte voor de kinderen der arbeidersgezinnen. De gloednieuwe school kraakt van de zindelijkheid. Als Father George ons, vanaf de tweede verdieping in de dwarsvleugel, in de gaten krijgt, heeft hij vleugelen! Hij had ons eerst in de namiddag met het vliegtuig uit Calcutta verwacht.

Thee bij de zusters en een verwelkoming door wel duizend korte broek- en rokjes, die, met het kopke scheef en de handjes gevouwen, ons : "Pranam Father (s!)" toebrullen... Om nooit te vergeten !

In de late namiddag worden we, na een paar uren platte rust, per landrover 10 km. verderop gevoerd naar Jongensstad : "KISHORNAGAR". Aan de ingang ervan worden we plots omringd door meer dan 300 flink uit de kluitten gewassen jonge knapen en -mannen, met aan het hoofd hun aller vader P. Van Bortel. Hijzelf opent de deur van de jeep en wenst ons meermaals : "Welkom thuis!" We krijgen al meteen, terwijl voorbereidselen aan de gang zijn voor onze verwelkoming, nuchtere feiten te verwerken. Het uitgebreide kompleks, gebouwd door Misereor Duitsland, heeft een eigen elektriciteitscentrale en voorziet voor één derde reeds in eigen onderhoud. Onder de jongens bevinden zich ondermeer, hetgeen voor de anderen angstvallig wordt verzwegen, ook 14 melaatsen. De jongens, wild uitgelaten om onze aandacht, vergasten ons op een bont programma ; zang en dans. Het avondmaal wordt genoten samen met de ganse staff, terwijl de jongens, gedisciplineerd, de bloemekens verder buiten zetten. Rond 9 u. voert Pater Van Bortel zelf ons terug aan het stuur van zijn grote schoolbus, gevuld met een 70-tal van zijn rakkers. Klaksoneren is overbodig, gezien we van op ruim 500 m. afstand, zelfs voor doven, hoorbaar zijn dankzij de niet te stuiten brok jong bruisend leven. Als bezinning krijgen we de bedenking van zijn "grote" confrater Jan Bulckens : " Here we have to do or to die " m.a.w. "Hier moet ge moeilijkheden verwerken of eraan kapot gaan" -

Donderdag 7 sept. :

Gisteren al waren Frs. G. Meeus en P. Bulckens gekomen om Walter af te halen, om hem 180 km. ver bij zijn kozijn Fr. L. Van Roey in Jashpurnagar netjes af te leveren. Vanwege de volle dag vertraging, nemen ze er grootmoedig genoeg mee het vertrek met 24 u. uit te stellen. Ons eerste reisverslag moet vanmorgen nog afgewerkt vóór onze "scheiding van tafel en bed". Tegen de middag wordt Walter nog amper 3 minuten tijd gegund om zich reisvaardig te maken. Niet te verwonderen dat hij het meest levensnoodzakelijke, W.C.-papier en zakdoeken, vergat! Daar moesten vodden van komen ...

Fr. Rogers heeft dus intussen ruimschoots tijd om rustig nu met zijn vriend George van gedachten te wisselen, zijn briefwisseling en nota's bij te werken, en de dag priesterlijk te besluiten met een Heilig Uur. Dit laatste samen met de 4 zusters, de dienstmeisjes en de 8 door George persoonlijk geadopteerde kinderen. Hij blijft nog namijmeren over de woorden van de kleine, taaie en gast-vrije zuster overste, die de indische spreuk citeerde : " In onze gasten ontmoeten wij de Heer!" -

Vrijdag 8 sept. :

Walter begint zijn eerste dag in Jashpurnagar. Wat was dat gisteren een bewogen reis. Uren hing hij in de Tonga, een landrover, zittend op één bil als tussen kaai en schip, het eindpunt te verbeiden. De enorme regenval gepaard met overstromingen had de weg deerlijk toegetakeld. De eerste kilometers werden afgelegd tegen 50 km. per uur. Dan echter, 100 km. verder, ter hoogte van de flink gezwollen Sankh rivier, waarover de nieuwe brug merkwaardig goed heeft stand gehouden, ligt de weg in erbarmelijke toestand. Dankzij de vier-wielen-traktie baant de wagen zich ook hier een weg, zijn inhoud behandelend als een trommelwasmachine tijdens de hoofdwass!

Plots houdt de wagen stil en verdwijnt de voerder langsuit eronder. Er blijkt een lek geslagen in de mazout-tank. Dus vlug verder vooraleer de tank leegloopt. Ook dat is te overleven en tegen 6 u. bij zonsondergang kan hij zijn kozijn begroeten, Walter wel te verstaan.

In Jagannathpur kan Fr. Rogers intussen het werk bewonderen van zijn vriend George. Op 2 jaar tijd 120 huizen gebouwd; 14 stortten in elkaar bij een hevige storm en moesten heropgebouwd worden. Hier zorgen de Broeders van de Congregatie van Mother Teresa voor het onderwijs en de voeding van 150 kinderen, wat kan gebeuren dankzij de steun van onze nederlandse vrienden in Brummen. - Een ogenblik van verstrooidheid en het wordt een val van 1/2 m. diep in de modder. Jongens wat een zicht! Sandalen, witte kousen en broek : één grijze klodder! Gelukkig staan we vlak bij de waterput, midden de rijstvelden. Een man wast het hele geval af met het frisse water van de put. Diezelfde put waarin een vrouw 2 jaar geleden verdronk en waarvan de mensen daarom gedurende één jaar het water niet durfden drinken...

De bekeerde moslim advocaat Hafeez, die met George al honderden mensen uit de gevangenis bevrijd heeft, komt ons 's namiddags halen. Wij rijden dwars door de fabriekstreek, waar 23.000 mensen werken, en waar bepaalde spreuken ons langs de baan opvallen : "De fabriek, het symbool van zelf-ontwikkeling" en "Tucht, eerste noodzaak" - Het wordt dan verder een kennismaking met de gevangenis van Khunti, op een 30 km. van Ranchi, waar 209 gevangenen opeengehoopt zitten in één gemeenschappelijke zaal. Ze hebben absoluut NIETS te doen, met alle gevolgen die uw verbeelding er kan uit afleiden. Drie jongens staan te wachten op een familiebezoek buiten de uren, waarvoor ze extra moeten betalen.

Bij de terugkeer stoppen wij nog aan de school van de zusters Ursulinen, waar George een 12-tal verstandige meisjes uit arme gezinnen geplaatst heeft, wat hem 1000 Rs. per jaar kost. Twee meisjes herkennen Fr. Rogers : ze hadden hem samen met anderen op de vlieghaven te Ranchi in 1972 nog een indisch lied aangeleerd ...

In Jashpurnagar daarentegen beschikt Pater L. Van Roey sinds gisteren over elektriciteit. Toen nog werd fier gedemonstreerd hoe alles perfekt funktioneerde; vandaag al is de hoofdleiding door een rat stukgebeten. De verwarring is vrij algemeen als Walter dan nog ootmoedig om toiletpapier verzoekt. Dit blijkt trouwens alleen aanwezig onder de vorm van zacht purper inpakpapier, sinds lang opgespaard voor grote gelegenheden. Het wordt door hem, niet zo handig als zijn kozijn in het gebruik van het potje water, in dank aanvaard. Hij moet hiermee nochtans oordeelkundig omspringen vanwege de diarrhée, de twee dagen verblijf en de op handen zijnde snotvalling.

Na een goed ontbijt, met speciaal op de zwarte markt gekochte boter, wordt hij naar de zusters gebracht. De guitige ronde overste begroet in hem DE mogelijke redder van een fameus lekkend dak, waaronder 48 sierlijke maagdekens moeten studeren, slapen, koken en eten. Op hun programma staat verder de bouw van een nieuw hostel voor 150 meisjes, die als katolieken door de hindoe-jongens gehinderd worden. Hun welkomgebed stijgt ten hemel en tevens naar een hiervoor ruim ontvankelijk hart.

In de namiddag bezoek aan de nieuwe lagere school. Einde volgende maand wordt ze ingewijd en ... bevolkt. De fundamenteen werden al gelegd voor de High School - Humaniora - alleen het geld ontbreekt om ook deze droom waar te maken, tenzij ...

Twee jaar geleden nog ging Pater Van Roey voor 8 maanden met vakantie op kosten van de indische regering. Deze gevangenschap had hij te "danken" aan zijn vlaamse koleire ten overstaan van die dokters, die meenden ongegeneerd het sterilisatieplan van de regering waar te maken, door mensen naar willekeur in de onmogelijkheid te stellen nog kinderen te krijgen.

Nauwelijks 6 maanden geleden is hij hier samen met Pater Meeus toegekomen en sindsdien hebben zij hier, met zo weinig middelen, ontzettend veel gepresteerd!

's Avonds bezoek aan de schilderachtige hoofdstraat van de gemeente. Schaars verlichte winkeltjes zijn hier even zovele plaatsen van gezellig gemeenschapsleven. Er wordt, bij elke aankoop, met het geld omzichtig omgesprongen. Elke roepie wordt wel 3 tot 4 maal omgekeerd. In de grote winkel wordt dadelijk lekkere thee geserveerd als welkom aan de hoge gast. Een meer dan prettige ervaring!

Zaterdag 9 sept. :

DORANDA : - Het kinderen-tehuis van de zusters van Mother Teresa : 32 babies. Op vele gezichten staat het lijden, de ziekte en het gebrek aan genegenheid te lezen. De 86 grotere kinderen zien er gelukkiger uit. De solo-zang van een groot blind meisje klinkt aangrijpend. Jongens vanaf 6 jaar worden naar Jongensstad te Kishor-nagar overgeplaatst.

- De melaatsen aan de rivier : de jonge universitair, omwille van zijn ziekte door de familie verstoten, komt ons verwelkomen onder de brug. Hij is zeer ziek en draagt een deken om het lijf. Hij was het die aan Fr.George gezegd had : " Wij zijn allen kristenen, wij geloven in wat gij gelooft, omdat er in u en in de zusters zoveel liefde is." - Hij toont ons het kapelletje, de bijbel en een prent van Jezus die de zusters hen bezorgd hebben. Van op de grote brug, waar eens hindoes met brandende fakkels probeerden het dorp in brand te steken, toont een melaatse ons met zijn afzichtelijk verminkte arm een huttenwijk : het is als een bede om ook de plaats waar hij woont niet te vergeten.

- In de grote melaatsen-kolonie Radha Rani onderhoudt Fr.George het frisse huizenkompleks en heeft er een stemmig kerkje gebouwd. Hier worden moerbeziestruiken aangeplant voor de kultuur van zijde-wormen. Nu verwerken de melaatsen zelf, bij middel van machines, de zijde die er al volop wordt gewonnen. Zich toch ergens nuttig voor weten is voor hen erg belangrijk.

JASHPURNAGAR : Hier bezoeken P.Van Roey, P.Meeus en Walter de parochieschool. Een groot lokaal, waar in elk der 4 hoeken les wordt gegeven aan de kinderen die op de grond moeten zitten. De resultaten zijn nochtans verbluffend, want elk kind voldoet kwa prestaties ruimschoots aan de verwachtingen. Ditzelfde lokaal moet vóór en na de school en ook op zondag dienst doen als kerk. Een 400-tal gelovigen volgen er zeer aandachtig de mis, die voorafgegaan wordt door biechtviering.

In de namiddag een bezoek aan Jaria, een bijpost op 10 km. Tot op een afstand van wel 8 km. komen de kinderen te voet naar school, waar ze dan met 3 op banken voor 2 in barstensvolle klassen les krijgen.

Zondag 10 sept. :

TERUGTOCHT UIT JASHPURNAGAR : Om 7.30 u. worden Pater Van Roey en Walter afgehaald en door een groep van 32 zingende en dansende freulekens begeleid door 3 hoogstudenten op hun trommels, naar de kerk gebracht. Na de dienst, die alleen al door de ingetogenheid en het muzikale deel ervan ontroerde - de kleuters en babies zorgden voor een heel speciale begeleiding! - volgde al weer een grote feestzitting tot afscheid. Om 10.30 u. vertrek van de jeep met Pater Van Ontayen aan het stuur. Een tiental km. verder in de Gholeng-missie wordt Brother Somers aan boord gehesen. Uitgedost in een mooi zondags kostumeke vat hij vandaag de thuisreis aan naar Eindhoven.

De jongens hebben dolle pret, zó zagen ze de eeuwige optimist, hun boezemvriend, nooit voordien. Op km. 63 wordt halte gehouden : GUMLA. Het is 12 u. In de missie is het de doodgewoonste zaak op doortocht simpel mee aan te schuiven. De vriendschap die men nu hier overal spontaan toedraagt, geeft meer nog dan het eten sterkte om vermoeienis te helpen trotseren. Een kort bezoek aan de gas-installatie, waar - de jezuïeten zijn niet alleen erg geleerd, maar ook nog praktisch! - vier delen koe-mest en vijf delen water, dankzij gisting de ganse keuken van het nodige gas voorzien. Tegen valavond wordt Jagannathpur bereikt : 3 dikke vrienden vinden elkaar weer !

RANCHI : Diezelfde dag speelde zich het volgende af te Ranchi. De afspraak te 10 u. met de Directeur van de Centrale Gevangenis gebeurt echt op z'n indisch. George, Rogers en Advokaat Hafeez zitten al één uur tegen een muur aan te kijken in het bureel van de Directeur, met de spreuk vóór ogen : "Verkwist geen kostbare tijd!" - Hier is het dat de gemoedelijke advokaat en George regelmatig met de gevangenen komen spreken. De armsten onder hen, die zich geen 1000 Rs voor een advokaat kunnen veroorloven, worden door hen zo goed als gratis uit het gevang geholpen. Hun erkentelijkheid tonen ze dan onder de vorm van een kip, een paar eieren of 5 Rs... Zo hebben zij reeds meer dan 200 gevangenen kunnen redden, die omwille van kleine vergrijpen al jaren vastzaten, terwijl de dossiers verloren waren.

Dan brengt men een tasje thee, een teken aan de wand dat het nog lang kan duren. Tegen de middag verschijnt dan eindelijk de Directeur, die dan zijn assistent aanduidt om ons rond te leiden... gedurende maximum 15 minuten! Een jonge moordenaar, die 20 jaar gekregen heeft en al 7 jaar uitzit, vergezelt ons en "verbetert" sommige uitlatingen van de assistent, zoals b.v. "het eten is hier niet goed, het is slecht!" Corruptie is hier ook aan de orde : het eten en de medicijnen voor de gevangenen bestemd worden deels door hun bewakers gestolen.

In het grote centrale gebouw is er plaats voor 324 gevangenen, er zitten er 900, hangend aan de tralies, opeengehurkt in één grote gemeenschappelijke zaal of staande omwille van het gebrek aan plaats. En weten dat, tijdens de noodtoestand, er hier 2000 mensen bijeengezeten hebben. Sommigen lijken versuft en half waanzinnig. Ze hebben helemaal niets te doen. Regelmatig worden ze opstandig en maken veel lawaai. Dat de toestand op moreel gebied dramatisch is laat zich allicht begrijpen. In het regenseizoen komt daar nog bij de zo gevreesde huidziekte. Het is dus niet te verwonderen dat vele gevangenen het slechts korte tijd overleven.

Maandag 11 sept. :

Om 8.30 u. komt de wagen van Mr Sunil, de aannemer die voor Fr. George bouwt, ons ophalen voor de merkwaardigste tocht van onze reis. Meer dan 90 km. gaat het in zuid-oostelijke richting. Onderweg zien we een paar omgekantelde camions, die, zoals gewoonlijk, bovenaan veel te zwaar beladen worden zodat zij bij een scherpe bocht onvermijdelijk het noorden verliezen. Om 10.15 u. stopt de wagen. We worden omringd door enkele mannen, met aan hun hoofd Fr. Joseph Kandulna, parochiepriester van het ontoegankelijke bergdorp VIJAYAGIRI. Eenmaal de thee genoten bij de plaatselijke winkelier, worden we naar een open plek in het bos gevoerd. Hier staat het hele dorp ons op te wachten. Dadelijk worden ons de handen gewassen - we moeten er wel vuil uitzien, dit ritueel staat vandaag nog wel minstens 10 x op het programma - en het feest begint.

Begeleid van enkele trommels, met harmonisch afwisselende doffe of hoge slag, begint de zang en dans. Onderwijl worden we al maar door bedolven onder een menigte kleurafgevend feestkransen. Ternauwernood kunnen we nog iets meepikken van het feestelijke buitengebeuren. Eenmaal ont-kranst komen we er allebei onderuit precies als uit een wasmand, het hemd onherkenbaar bevuild. Dan worden we uitgenodigd plaats te nemen in pralerig opgedofte zetels, waarboven een veelkleurig zonnescherm bengelt en onderaan een over en weer zwiepende voetplank. Het ganse geval is zo, op eerste zicht, vrij deskundig vastgesjord op lange draagpalen. Plots worden wij door vier stoere dragers in de hoogte getild... de stoet zet zich in beweging met roffelende trommen en dansende maagden. Eén van de twee maharadja's heeft pech : zijn linker-voordrager is wel een kop te klein. De mooiste landschappen kruipen wiegelend voorbij, terwijl 2 x 8 benen kniediepe modderbrei verwerken. Dan komt de beek. Vanwege de onmenselijke hitte, wel 50° in volle zon, zien de dragers er heil in deze voor een deel althans, doorheen het water stroomopwaarts te volgen. Eens dat overleefd, staan ze alweer voor een iets meer gekompliceerde operatie : het dwarsen van de snel stroomende rivier. Zo gaat het 1 1/2 uur lang tot we eindelijk het dorpje bereiken.

In het centrum van de parochie staan juist geteld 6 huizen, een kerkje, een schoolgebouw waarvan één vleugel is ingestort, een bouwvallige krot als pastorie en een waterput. De 30.000 inwoners van Vijaya-giri wonen verspreid over een gebied van 80 km x 30 km. omgeven door bergen en dichte jungle. Hierin leven o.m. wilde olifanten, bruine beren, everzwijnen, jakhalzen, slangen en zelfs tijgers... Er zijn in het geheel geen straten, en de modderige wegen waarover we gedragen werden, zijn voor vervoer alleen toegankelijk van februari tot juni. In die periode dus kan aan bouwen gedacht worden. Hier moet nog enorm veel gebeuren : er is zelfs geen medische dienst, zodat jonge moeders en de meeste zuigelingen sterven. Een groep edelmoedige mensen uit ons land heeft er al aan gedacht voor deze gemeenschap iets te doen.

Om 3.30 u. is het aftocht geblazen. De stoet zet zich heel wat minder plechtig in beweging, er dreigt opeens een fameus onweer en de opgave is zo snel mogelijk de bewoonde wereld te bereiken. George Zwijsen loopt ver voor ons uit, hij is wel meer gewoon. Bij de langzame afdaling valt het nog meer op : zo wild is de natuur op zijn mooist. Eenmaal de baan bereikt worden de dragers met 100 Rs. bedacht. Niets dan stralende gezichten nemen van ons afscheid. Onze voerder doet met de wagen halsofbrekende toeren, helpt hierbij een kip naar de andere wereld en rijdt RANCHI binnen onder een stromende regen...

Vanaf morgen 12 sept : DE HEL VAN CALCUTTA

Gegeven te MADRAS
op 16 september 1978
te 22 u.

Angerhoeghe

Walter van der Mark

INDIA - TRIP 1978

=====

Reisverslag 3

R.Croegaert - W. Van Ostade

Dinsdag 12 sept. :

Laatste zonsopgang in RANCHI. Beiden zijn wij verkouden en koortsig tot en met. Eén van ons krijgt om 8 u. 's morgens zijn 5° en laatste spuit, de andere wacht liever tot in Calcutta...! Wie bij de hond slaapt krijgt zijn vlooiën ...

De wagen met een stralende Mister Sunil komt voorgereden. Hij reikt ons het pak lakens, dat hij in onze opdracht inkocht als afscheidsgeschenk aan de ingoede indische zusters die ons een week lang extra verzorgd hadden. 4 ontroerde gezichten en meer dan 1000 kinderen wuiven ons na.

Op het vliegveld vinden wij wel 20 blijde Ursulinen die de terugkomst afwachten van hun Assistent Generaal-Overste uit België. Onder hen de oude Zuster Emilie, 68 jaar India, die ons uitbundig begroet met "Lierke plezierke!" - Allen zijn het ermee eens om hun verwachte overste te beschrijven als een "jewel", een "bijouke" ! En inderdaad, daar stapt ze uit het vliegtuig, de gemollige stralende indische Mother Dorothy, één brok goedheid en levensvreugde. Een tweede Mahalia Jackson! In november vertrekt zij terug naar België voor een termijn van 6 jaar in Tildonk.

Een rustige vlucht van iets meer dan 400 km. brengt ons op de vlieghaven van CALCUTTA DUM-DUM. Het was op dit vliegplein dat de engelsen bij de onafhankelijkheid in 1947 voor het eerst de verschrikkelijke Dum-Dum-kogels gebruikten ... Een taxi-rit van één uur naar het Jezuiten-college St.Xavier's confronteert ons met de opeenhoping van al wat India in zijn geheel aan onvoorstelbare miserie te verwerken geeft. Een stofferige rokende stad. Een gloeiende temperatuur. Neemt het van ons aan, vrienden, 30° hier staan gelijk met minstens 40° in België! Daarbij nog genomen : de ontzettende regenval der laatste weken, die we trouwens ook zelf zullen meemaken. Als druppel die de emmer doet overlopen : hopen slijk en vijvers van plassen, nog tastbare gevolgen van de overstromingen. DE HEL VAN CALCUTTA ! Meer dood dan levend brengen we de rest van de dag door met zweten, hijgen, puffen, niezen en ... zakdoeken vullen! O ja, in-tussen deden we ook nog wat anders : tientallen brieven en wenskaarten sturen naar onze goede vrienden en kennissen. Van sommigen weten we al dat ze nooit toekwamen ...

Woensdag 13 sept. : EEN HISTORISCHE ONTMOETING -

We worden wakker in het katolieke kollege, waar al wat in India maar enigszins naam heeft, studeerde. 5000 spierwitte uniformen zorgen voor jongensachtige levenslust al van 6 u. in de morgen.

Bezoek aan het Shishu Bhavan van de zusters van Mother Teresa. In dit kindertehuis bevinden zich, vandaag, 114 babies en kleuters. Onder een gaasdoek, veilig opgeborgen tegen alle mogelijke insecten, liggen 3 onvoldragen wichtjes met zuurstof-apparaat, vruchten van abortus op 5 en 6 maanden. Zuster Stella vertelt ons hoe men op zekere nacht in één taxi 8 zulke gevallen binnenleverde. Zes hiervan konden gered worden.

Daarom vinden wij het zo zinvol dat diezelfde zusters zo'n grote inspanning doen om de natuurlijke family planning ingang te doen vinden. Alleen al in Calcutta zijn er 106 centra. Van hieruit vertrekken dagelijks 150 getrainde opvoedsters - de meesten komen zelf uit de slums - naar 24.000 gezinnen die zij begeleiden en opvolgen. Deze zullen op hun beurt enthousiast de methode propageren, die hen niet alleen tot hun evenwicht brengt maar ook gelukkig maakt. "Een gelukkig gezin is een voorba - rige hemel". - Met dokumentatie hieromtrent gewapend vertrekken we terug naar ons kollege.

Indiër met de indiërs nemen we een flinke siesta na de lunch. Om 4 u. slappe jezuïetenkoffie in de refter en dan op stap. Het heeft al weer een paar uren gegoten, warme regen die geen verfrissing brengt. Onze tocht heeft dan ook meer weg van een inspannende oefening in atletiek. Een vol half uur springen om plassen, karrevrachten slijk en voorbijsnorrende taxis te ontwijken. Dank zij onze gids George Zwijzen die ons tot in Calcutta begeleidt, vinden we de Lower Circular Road en het huis van Mother Teresa. In dit centrale huis van de Missionarissen of Charity wonen nu al niet minder dan 300 zusters en novicen.

In de kleine spreekkamer zitten we met spanning te wachten op de komst van Mother Teresa, als plots de deur openvliegt en een 8-tal sympatieke 20-jarige jongens en meisjes binnenstormen, beladen met rugzakken en kampeermateriaal. Ze stellen zich zelf voor als Polen, komend uit een communistisch land ... Meteen staat Mother Teresa midden tussen ons en groet elk van ons vol genegenheid. Doelend op die jeugdige groep vertelt zij: "Die jongens en meisjes hebben een aktie gevoerd in Polen om hun reis te kunnen bekostigen. 14 dagen zijn zij hier het vuilste werk komen doen. Dit heeft hen totaal veranderd, zodat zij ANDERS naar hun land terugkeren dan dat ze aankwamen." -

Daar staat ze nu tussen ons, Mother Teresa: blootsvoets, klein, gerimpeld, bleek, vermoeid, met schorre stem, en toch zo vriendelijk en bovennatuurlijk. De eenvoud zelve. We spannen ons in om toch maar geen enkel woord te laten verloren gaan. Volle 3/4 u. krijgen we de kans om haar te beluisteren. En zegge dat ze pas van New Delhi teruggekomen is en morgen al weer doorreist naar Duitsland en Polen. Zelfs vanuit Cuba kreeg ze een uitnodiging, en ook daarop zal ze ingaan. In eenvoudige bewoordingen vertelt ze ons over de historiek en de toekomstplannen van haar congregatie. Het eerste huis na Calcutta opende zij te Doranda, de voormalige parochie van George Zwijzen in Ranchi. Er zijn nu 129 huizen en 4 noviciaten met een totaal van 354 novicen.

Mother Teresa weigert alle regelmatige bijdragen vanwege de bisschoppen, Rome of de regering, bijdragen die enkel voor haar zusters zouden bestemd zijn. Zij aanvaardt wel giften voor het werk van de zusters bij de melaatsen, de stervenden en de verlaten kinderen. Zij stelt met opzet haar blind vertrouwen in de Voorzienigheid zelf. Zij hecht veel belang aan de vorming van haar zusters door sessies en seminars maar haar voorkeur in deze gaat naar het werk bij de armen zelf als levensschool, diep gevoed en gemotiveerd door een sterk gebedsleven. Zo drongen de zusters zelf aan op dagelijkse aanbidding naast hun lange gebedsstonden.

De woorden "wonderful" en "Providence" komen dikwijls over haar lippen, met veel eenvoud en liefde. Zij is zelf dankbaar verwonderd om de grote dingen die rondom haar gebeuren. Ze stond er op dat er in elk der 18 nieuwe huizen dit jaar geopend, een kapel voorzien werd. "Geen nieuwe stichting zonder tabernakel" - En ze besluit als volgt dit merkwaardig onderhoud: "The presence of Jesus is felt in the world... De aanwezigheid van de Heer is thans meer dan ooit tevoren tastbaar in de wereld. En wie de armen ontmoet, ontmoet Hem. Het is één en dezelfde liefde" -

Als we deze kleine taaie vrouw verlaten, hebben we de indruk een heilige ontmoet te hebben. Paris-Match betitelde haar eens als "Une sainte qui court le monde" - Eenmaal terug op straat, woedt het onweer in volle hevigheid. Resoluut stevent George op een klein winkeltje af en koopt er twee grote regenschermen tegen 14 Rs. elk (59 FR.) Die duizenden in de modder, die vele armen en verminkte bedelaars en kinderen, de duisternis, het gieten, de hobbelige en gladde straten als vijvers, het sluit wonderwel aan bij dat bezoek...

Donderdag 14 sept. : Na een zwoele nacht die ons geen verlichting bracht, liggen we lui te dommelen in grote rieten zetels op het terras van het kollege, als George ons plots wakker schudt en voorstelt aan Pater E. Le Joly. Hij is de vertrouwensman van Mother Teresa en schreef een boek over haar : "We do it for Jesus" = "We doen het voor Jezus". Mother Teresa vertelde hem dat het het enige boek was, over haar verschenen, dat ze gelezen had. Dit boek werd dan ook een bestseller in verschillende talen.

Calcutta verlaten zonder een bezoek aan de New Market is eenvoudig ondenkbaar. Maar al te graag zouden we hier een ganse dag rondlopen in deze overdekte markt, bruisend vol leven. Heel wat schilderachtiger dan onze vogelenmarkt, alleen al door de verscheidenheid van het aanbod. Voor een paar roepies hebben we een drager gehuurd die ons, trouw als een waakhond, de weg wijst in deze wir-war van winkeltjes. Bij de aankoop van ondergoed en hemden voor George wordt het een gesjacher van belang. We lopen van Pontius naar Pilatus om dan uiteindelijk dezelfde artikelen aan te kopen tegen sterk verminderde prijzen op een andere plaats. En op deze markt, zoals op alle openbare plaatsen, een bont allegaartje van bedelende kreupelen en moeders met kinderen. Onze blik was bijzonder geboeid door dat ventje van 10 jaar : armen, kop en romp. En toch gelukte hij erin zich vliegensvlug voort te bewegen en ons voor te blijven, beurtelings springend op beide handen. Als in een flits dook hij telkens voor ons op, bedelend en smekend. We hadden al geleerd op straat niets te geven, ge wordt dan immers onmiddellijk bestormd door dozijnen anderen die al lang op de loer liggen.

Na de lunch per taxi naar de vlieghaven Dum-Dum waar we het afscheid met George opzettelijk kort maken. Voor de 9^e keer stijgen wij op, ditmaal met bestemming MADRAS. Wij zien nog even de delta van de Ganges, en maken ons gereed voor een 2 u. durende vlucht. Plots flitst het waarschuwingslicht aan "Gordels vast" en we vliegen inktzwarte wolken binnen, terwijl het ganse toestel daveret... Bij de landing in Madras vallen we in de armen van onze joviale goede vriend Fr. Thomas. Buiten wacht ons Fr. Kurian die ons met de mini-bus naar zijn Centrum voert Asha Nivas, Huis van Hoop. Bij de jezuïeten in Calcutta betrokken we stofferige kamers en sliepen we onder zwarte mosquito-netten wat echter in ruime mate vergoed werd door de bijzonder hartelijke gastvrijheid van alle Paters. Hier daarentegen komen we terecht in een fris modern gebouw bij een niet minder gastvrije Fr. Kurian. Twee propere kamers en bedden, en een terras met uitzicht op een verzorgde hof. Wij zijn zielsgelukkig vast te stellen dat Fr. Kurian begrip opbrengt voor onze gezondheidstoestand. Het was hem dadelijk opgevallen hoe bezweet, koortsig en uitgeput we er aan toe waren. Na een indisch avondmaal dat we ternauwernood aanraken, laat hij ons met rust en we vallen loodzwaar op ons bed.

Vrijdag 15 sept. :

Een bange nacht met al weer overvloedige stortregens, daverende donderslagen en hel-oplichtende bliksemflitsen... Na het ontbijt leggen we de eerste hand aan het tweede reisverslag. We onderbreken dit even om samen met Fr. Kurian een eerste kort bezoek te brengen aan zijn Centrum, bedoeld voor de ontwikkeling van de omringende sloppen-bevolking. In kraakheldere werkplaatsen naaien, tekenen en borduren hier 85 zeer arme meisjes, bij zachte radio-muziek. Eén onder hen spreekt een welkomstwoord uit en een andere vergast ons op een mooie indische dans. Blijkbaar voelen die meisjes zich hier opperbest thuis.

Bij het middagmaal maken we kennis met de 4 zusters die hier werkzaam zijn en die elk tot verschillende congregaties behoren. Na een lange rust wordt voor de rest van de dag gewerkt aan het reisverslag, enkel onderbroken door een telefoon van Fr. Thomas die ons bezorgd aanzet tot "rust en bezinning". De nacht nadert en zuster Rose schuifelt nog vlug onze kamer binnen met een grote pot heet water, rijkelijk voorzien van eucalyptus. Beurtelings verdwijnen we onder een rood deken en dan maar snuiven ...

Zaterdag 16 sept. :

Tijdens het ontbijt vertelt Fr. Kurian ons hoe Fr. Thomas hem telefonisch duidelijk heeft gemaakt dat er met ons niet verder mag gesold worden. Hij had zich bij onze aankomst al rekenschap van gegeven in welke staat van ontbinding we verkeerden. De voorziene reis naar Pondicherry wordt zonder meer afgelast en ook nu laat hij ons verder met rust.

Ons programma voor die dag bestaat enkel uit een blitz-bezoek aan het Instituut voor Doven en Blinden, waar de eeuwig jonge zuster Madeleine met haar harmonika de zingende blinden begeleidt. Een gedachtenwisseling met Fr. Thomas ter voorbereiding van het gesprek van morgen over het projekt Neyveli, en in de avond nog een kort bezoek aan de liefdadigheidsinstelling Mercy Home met zijn 350 patiënten en 65 gehandicapte kinderen.

Zondag 17 sept. :

Te 6.30 u. staan we al rond het altaar in het kleine, zindelijke, overvolle kerkgebouw midden in de slums. Met volle overgave wordt door iedereen gebeden en gezongen. Enigszins verstrooid volgen we met een half oog de handgrote giftige spin op haar devote tocht langsheen de muren van het koor.

Te 9 u. begeven we ons naar het Catholic Centre midden in de stad voor een bespreking van 2 u 30 met de verantwoordelijken van het projekt te Neyveli. Deze 5 personen legden hiervoor per bus de afstand van meer dan 300 km. af ! Gezien ons verkort reisschema hadden wij hen uitgenodigd naar Madras te komen. Het projekt voorziet in de oprichting van een Dactylo-Instituut voor arme jongens met weinig toekomstmogelijkheden. Het Wanakkam-Team verschaftte reeds 8 engelse en 2 tamul schrijfmachines. Beslist werd dat de parochie als zodanig de verantwoordelijkheid van het Instituut op zich zou nemen.

Om 12 u. hals over kop naar de receptie bij de Aartsbisschop van Madras. De kleine ascetische figuur, Mgr Arulappa, getuigt van enorme mensenkennis door ons aan het woord te laten en zelf meer te luisteren. We nemen er een eenvoudige maar niettemin smakelijke lunch, waaraan ook de ronde hulpbisschop, Mgr Michael Augustin, en een groep zeer geleerd uitzierende fathers, deelnemen. We zijn getroffen door de eenvoud der beide bisschoppen die zich ontpoppen als zeer aangename causeurs. Er wordt een stukje gelachen ! De aartsbisschop zelf steekt zijn geluk niet onder stoelen of banken, omdat nu eens eindelijk een lachende pastoor tot Paus werd gekozen.

Onze terugtocht voert ons langs de katedraal, waar onder het hoofdaltaar zich het graf bevindt van de Apostel Thomas.

In de late namiddag begeven we ons naar de St. Thomas Mount, een hoge heuvel op 15 km. van Madras, vlak bij de luchthaven. Hier is het dat St. Thomas regelmatig kwam bidden en preken, en dat hij de marteldood stierf. Op de top van de heuvel, erg moeilijk per wagen te bereiken, staat het Adoptie-centrum der franciscanen van Maria.

Nauwelijks binnen wordt ons al dadelijk een heerlijke frisdrank aangeboden. De gemoedelijke Zuster Sheila, de australische overste, staat ons zelf te woord. België heeft wel een bijzondere plaats in haar hart, omwille van de zeer aangename betrekkingen met het adoptiewerk der Vreugdezaaiers te Gent. Vóór ons zit een vrouw die we moeilijk beter kunnen typeren als een hartelijke vlaamse huismoeder. Elk van haar 100 kinderen ligt haar even nauw aan 't hart en ze wil er slechts dan afstand van doen, als ze weet dat het kind daardoor betere toekomst-kansen worden geboden.

Het bezoek aan het tehuis, waar zij maar al te trots op is, wordt een fijne ervaring. Niets dan lachende gelukkige kinderen. Opeens, zonder aanleiding, tussen een hoop vriendelijke snuitjes, begint een kleine peuter in zijn veel te grote rode broek, te dansen en te zingen. Als wij het uitgieren is hij niet van de wijs te brengen en kijkt ons erg verwonderd aan. Een baby van 3 maanden, zo te zien een vogeltje voor de kat, met lucifers van beentjes, ligt zalig in de armen van de zuster. De moeder stierf bij de geboorte, de grootmoeder gaf het alleen zwarte koffie te drinken. Het is die zuster zo aan te zien dat zij ook voor dit hopeloze geval zal vechten.

We besluiten deze welgevulde dag met een etentje in het chinese restaurant, samen met de familie Mary Joseph uit Neyveli. Het was een familiale avond, gezellig en ontspannend. En dan weten dat ook deze familie de lange busreis van 300 km. had afgelegd om ons gedurende deze 2 uren te ontmoeten !

Maandag 18 sept. :

De muisachtige verschijning, Sister Prinsy, neemt ons de ganse dag mee op stap doorheen haar 5 uitgebreide sloppen-wijken. De verzorging van die duizende opeengehoopte mensen is ook een deeltaak van ons Centrum Asha Nivas, alsook de wederopbouw na de verschrikkelijke cycloon van november 1977. We zien er nog de sporen van; gelukkig zijn ze ditmaal van overstromingen gespaard, de huidige natuurramp trof vooral het noorden. We zijn getuige van de voedselbedeling aan een 100-tal gezinnen. Gemalen graan, melkpoeder en peanut-olie, afkomstig uit Amerika. Bij de weegcontrole wordt een vader flink op de vingers getikt omdat hij zijn baby thuis liet. Het gebeurt immers dat het gekregen voedsel naderhand wordt verkocht... Belangrijk is ook dat die mensen een opleiding krijgen tot meer hygiëne en tot beter geldbeheer. Zij sparen dagelijks een halve roepie op een boekje bij de zusters. In 2 slums bezochten we de Balwadi-kleuterschool, waarin opeengehoopte kinderen zongen en dansten van "We welcome you" en zonder schroom nummertjes opvoerden van de suikerdief, de maan en de raket!

Tussen 2 sloppenwijken in loopt de fameuze Coowam-River. Een walgelijke stank van deze 'beir-stroom' walmt ons tegen met een wolk insecten van allerlei slag. Zelfs zuster Prinsy, van geen kleintje vervaard, drukt hier de zakdoek tegen de mond! Niet te verwonderen dat dit hier een haard is van malaria en huidziekte.

Tegen valavond vergezellen wij de zuster-dokter naar de 5^e en armste slum. Op een klein plaatsje tussen de hutten zit zij vóór een tafel vol medicijnen en houdt ze consultatie bij het licht van een walmende petroleum-lamp. Intussen maken we nog een tocht door de enge steegjes bukkend onder de vooruitspringende strooien daken en alle aandacht wijdend aan het "tapijt" van alle mogelijke dierlijke afval. Overal koeien, geiten, kiekens en honden. Trossen kinderen hangen aan onze beide armen en roepen "Wanakkam". Bij de terugkeer zijn wijzelf de laatste patiënten bij de dokter, die ons medicijnen voorschrijft en ons aanraadt voortaan voorzichtiger te zijn bij ons bezoek aan de sloppen...

's Nachts worden we bruusk opgeschrikt door een oorverdovend lawaai: een krakend onweer vergezeld van een zondvloed. Meewarig denken wij aan die mensen, die wij vandaag bezochten ...

De stad Tiruchirappalli, die verkort Trichy genoemd wordt, is een belangrijk kruispunt voor reizigers van noord naar zuid en van oost naar west. Vandaar is het ICM-klooster der zusters van Heverlee hier een zoete inval voor iedereen. We komen er met tal van mensen in kontakt. Zuster Marie-Rose uit het hoge Noorden leeft er in een afgelegen, bijna onbereikbaar dorp. De mensen leven er als één grote gemeenschap, en alle meisjes en jongens spreken mekaar aan als broer en zus. Vermits zij z.g. tot één familie behoren, zullen zij er ook nooit aan denken onder mekaar te huwen. Een meisje huwt er op 8-jarige leeftijd en krijgt van haar bruidegom een rood teken op het voorhoofd. Dan gaan de jaren verder tot ze rijp is. Sterft haar "man" dan wordt zij ook de wettelijke weduwe. Is zij eenmaal 16 jaar geworden en de familie van de bruidegom heeft haar in het huishouden nodig, dan neemt zij daar ook haar intrek. Anders wordt voor alles nog gewacht.

's Avonds te 5 u. rijden we nog per taxi over bijna onberijdbare wegen naar Nadupatti, waar de jonge indische zuster Teresa een gemeenschap van jongens en meisjes oploeft tot vorming van volwassenen in de ver verspreide dorpen uit de omtrek. Deze jongeren vertrekken elke avond naar die dorpen toe, met als enige verlichting een zaklamp. Er valt op te passen, niet alleen voor de slangen, maar ze moeten ook nog vijvers omzeilen, gevolgen van de fameuze cycloon. Bij deze ramp werd deze gemeenschap een hele tijd van de buitenwereld afgesloten.

Op de terugweg is het als een vuurwerk van heilicht, weerlichten zonder donder. Diezelfde nacht werken we, om de "verloren tijd" in te halen, tot 12 u. door aan reisverslag n° 3 !

Donderdag 21 sept. : Mis op z'n indisch, in lotus-houding gezeten op de grond bij het licht van een walmende olielamp en brandende wierookstokjes, vóór een laag altaartafeltje, met als achtergrond : de kleine nachtmuziek van Mozart.

Lekkend van het zweet en maar al te blij dat we die dag nu eens niet buiten moeten, werken we onder de grote draaiende ventilator verder aan ons verslag. In de late namiddag pakken we onze valiezen, want tegen 7 u. moeten we in het station zijn voor de Vaigai-Express naar Madurai. Door het raam van ons compartiment hebben we omwille van het half uur vertraging meer dan tijd genoeg om met Zr Agnes nog een heel gesprek te voeren. Een slonzig uitziend meisje van ongeveer 20 j. met baby op de arm komt al bedelend in gesprek met Zr Agnes. Ze is op 16 j. gehuwd en door haar man verlaten. Vooraléor de trein vertrekt, probeert een sprinkhaan de reis kosteloos mee te maken en springt het openstaande venster en hemd binnen ! Tijdens de rit tegen 160 per uur naar Madurai onderhouden wij ons met een sympathiek jong pools koppel. De vrouw ziet er wel oververmoeid en ziek uit, maar kan toch glimlachen. We citeren hen de spreuk die we gisteren nog bij Zr Teresa lazen : "If you find someone without a smile, give one of yours" = "Ontmoet ge iemand zonder glimlach, schenk hem dan de uwe" !

Op het perron te Madurai wacht onze dynamische vriend Fr. Kulandairaj, vergezeld van familieleden en een blitzende fotoreporter onze aankomst af. We verbroederen nog tot in de zeer late uren bij het drinken van lekkere indische thee, terwijl een reuze-grote motige mot ons het leven probeert zuur te maken.

Vrijdag 22 sept. :

In de voormiddag treffen wij voorbereidselen voor de 3-daagse reis van 430 km., per wagen, doorheen het kurkdroge Ramnad-District. Van stof gesproken !

INDIA - TRIP 1978

=====

Reisverslag 4

R.Croegaert - W. Van Ostade

Dinsdag 19 sept. :

Na vijf zware dagen in Madras nemen we afscheid van Fr.Kurian en zijn Centrum voor de slums. De man zelf viel ons bijzonder goed mee... over zijn indische keuken zijn we niet te spreken ! Om 2.35 u. begint onze 9° vlucht, met slechts 9 personen aan boord. Een tweemotorig schroefvliegtuig brengt ons op 50 minuten over Neyveli naar Trichy. Alweer zwarte wolken en gordels aan. Het geeft de indruk dat het vliegtuig gaat kapsijzen, het is echter een normale zwenking om de landingsbaan te kunnen bereiken, gevolgd door een zachte landing. Nog lang nadien tuiten onze 4 oren! Het is bij onze aankomst in Trichy amper 35° "fris" !

Een uitbundige begroeting door de ICM-zusters, in het bijzonder door Zr Agnes Logghe, een heerlijke persoon, over wie we later meer uitgebreid zullen vertellen. Ademloos en diep ontroerd beluisteren we samen de cassette der India-Missen, frans en vlaams, die te Anderlecht-Kuregem door onze Gaston werden opgenomen. De opbrengst der omhalingen kwam in zijn geheel ten goede aan de slachtoffers der vreselijke cycloon alhier. Nog lang nadien neuriën we vanwege onze verkoudheid, de pakkende melodieën van de Swing Low Friends ontheiligend na.

DIE dag zal voor ons later geboekstaafd blijven als de dag ... der boterhammen met filet d'Anvers !!!

Woensdag 20 sept. :

Onmenselijk heet! Dankzij de tegenwoordigheid van Pater Rector, beschikken we over de wagen van de jezuiten. In Trichy-stad staan ten allen kante merktekens op een hoogte van 2 m., dit om het peil aan te duiden, dat het water bereikte tijdens de zondvloed van 13 tot 16 november 1977. We bezoeken de wijk Chinthamani, die destijds eenvoudig van de kaart werd gevaagd. Overal vinden we nu nog sporen van deze ontzettende natuurramp, die verwoestend thuishield en aan zovele armen het leven en aan de overlevenden hun ganse bezit kostte. Er wordt nu volop gebouwd : 150 aantrekkelijke stenen huisjes zijn in opbouw; elk op een grondvesting van 1 m. hoog vervangen zij reeds de 400 verwoeste hutten. Elk huisje bevat een keuken en een leefkamer, die nog eens kan onderverdeeld worden. Ze beschikken bovendien op het dak over een terras als schuilplaats bij nieuwe overstromingen. De kostprijs : 4000 Rs. Elke nieuwe eigenaar moet, door eigen werk, zelf instaan voor de deuren en de vensters. Zo worden alweer 300 Rs. uitgespaard. Al de inwoners werken als koelies, de parias der meest ondankbare jobs. Dit is echt een schoon voorbeeld hoe deze indiërs zelf, met toch bijzonder beperkte middelen, zeer efficiënt aan de toekomst bouwen. Het is een lieve lust te zien hoe met man en macht gewerkt wordt. 120 huizen dienen nog van dakbedekking te worden voorzien en men voor-spelt reeds een nieuwe cycloon.

We bezoeken nog een nabijgelegen dorp, waar op een andere manier, maar even mooi en riant, een nieuwe wijk uit de grond rijst.

Na een feestelijk bedoelde maar naar onze smaak al te indische lunch bij de jezuiten, worden we in contact gebracht met een zeer interessante dame uit Singapore, moeder van 5 kinderen. Tijdens het gesprek nodigt ze ons herhaaldelijk uit, en dit met aandrang, haar daar eens te komen opzoeken. Zijzelf, afkomstig uit Trichy, vertelt over het indisch gebruik de huwelijkspartners der kinderen door de ouders te laten kiezen. Steevast wordt deze keuze van de ouders door de kinderen ook beaamd.

De stad Tiruchirappalli, die verkort Trichy genoemd wordt, is een belangrijk kruispunt voor reizigers van noord naar zuid en van oost naar west. Vandaar is het ICM-klooster der zusters van Heverlee hier een zoete inval voor iedereen. We komen er met tal van mensen in kontakt. Zuster Marie-Rose uit het hoge Noorden leeft er in een afgelegen, bijna onbereikbaar dorp. De mensen leven er als één grote gemeenschap, en alle meisjes en jongens spreken mekaar aan als broer en zus. Vermits zij z.g. tot één familie behoren, zullen zij er ook nooit aan denken onder mekaar te huwen. Een meisje huwt er op 8-jarige leeftijd en krijgt van haar bruidegom een rood teken op het voorhoofd. Dan gaan de jaren verder tot ze rijp is. Sterft haar "man" dan wordt zij ook de wettelijke weduwe. Is zij eenmaal 16 jaar geworden en de familie van de bruidegom heeft haar in het huishouden nodig, dan neemt zij daar ook haar intrek. Anders wordt voor alles nog gewacht.

's Avonds te 5 u. rijden we nog per taxi over bijna onberijdbare wegen naar Nadupatti, waar de jonge indische zuster Teresa een gemeenschap van jongens en meisjes opleidt tot vorming van volwassenen in de ver verspreide dorpen uit de omtrek. Deze jongeren vertrekken elke avond naar die dorpen toe, met als enige verlichting een zaklamp. Er valt op te passen, niet alleen voor de slangen, maar ze moeten ook nog vijvers omzeilen, gevolgen van de fameuze cycloon. Bij deze ramp werd deze gemeenschap een hele tijd van de buitenwereld afgesloten.

Op de terugweg is het als een vuurwerk van heilicht, weerlichten zonder donder. Diezelfde nacht werken we, om de "verloren tijd" in te halen, tot 12 u. door aan reisverslag n° 3 !

Donderdag 21 sept. : Mis op z'n indisch, in lotus-houding gezeten op de grond bij het licht van een walmende olielamp en brandende wierookstokjes, vóór een laag altaartafeltje, met als achtergrond : de kleine nachtmuziek van Mozart.

Lekkend van het zweet en maar al te blij dat we die dag nu eens niet buiten moeten, werken we onder de grote draaiende ventilator verder aan ons verslag. In de late namiddag pakken we onze valiezen, want tegen 7 u. moeten we in het station zijn voor de Vaigai-Express naar Madurai. Door het raam van ons compartiment hebben we omwille van het half uur vertraging meer dan tijd genoeg om met Zr Agnes nog een heel gesprek te voeren. Een slonzig uitziend meisje van ongeveer 20 j. met baby op de arm komt al bedelend in gesprek met Zr Agnes. Ze is op 16 j. gehuwd en door haar man verlaten. Vooral eer de trein vertrekt, probeert een sprinkhaan de reis kosteloos mee te maken en springt het openstaande venster en hemd binnen ! Tijdens de rit tegen 160 per uur naar Madurai onderhouden wij ons met een sympathiek jong pools koppel. De vrouw ziet er wel oververmoeid en ziek uit, maar kan toch glimlachen. We citeren hen de spreuk die we gisteren nog bij Zr Teresa lazen : "If you find someone without a smile, give one of yours" = "Ontmoet ge iemand zonder glimlach, schenk hem dan de uwe" !

Op het perron te Madurai wacht onze dynamische vriend Fr. Kulandairaj, vergezeld van familieleden en een blitzende fotoreporter onze aankomst af. We verbroederen nog tot in de zeer late uren bij het drinken van lekkere indische thee, terwijl een reuze-grote motige mot ons het leven probeert zuur te maken.

Vrijdag 22 sept. :

In de voormiddag treffen wij voorbereidselen voor de 3-daagse reis van 430 km., per wagon, doorheen het kurkdroge Ramnad-District. Van stof gesproken !

Om 10.30 u. afreis. Het zand dat opstuift haalt op de grond temperaturen om eieren op te bakken. Geen wonder dat we met een ei zitten omwille van ... onze bagage. Tiens, hoevele van die soort hebben we de laatste dagen tegen wil en dank moeten verorberen, bij gebrek aan beters. Ge zoudt er nog van leren kakelen!

Op km. 110 bereiken we DEVAKOTTAI. Gezeten tegenover de oude ierse jezuïet - 52 j. India - worden we vergast op een bord heerlijke soep. We komen op adem dankzij de spirituele moppen, en dit aan de lopende band, van onze overbuur. En dan weer vlug de wagen in, we worden immers verwacht voor de lunch te KUTHALUR, 30 km. verder, en het wordt bij aankomst aldaar 1.30 u. De zeer aktieve en nog jonge Fr.Arul, de voormalige assistent van Fr.Kulandairaj, is hier parochiepriester en verantwoordelijk voor 30 gehuchten, verspreid in een straal van 40 km. Hij vergezelt ons op onze verdere tocht, die ons o.m. brengt naar MARINGIPATTI. Ja, beste weldoener uit D., hier staan we nu vóór de verwezenlijking van uw droom: temidden van een troosteloze woestijn zijn wij de gelukkige getuigen van wat UW waterput in deze streek betekent. De aanduiding erbij: J.I.P.E.G.'s well, donated by belgian family, is merkwaardig genoeg gedateerd op vandaag 22 september. U hebt van deze dorre woestijnvlakte een oase gemaakt! Aanvankelijk stond er maar één vrouw in rode saree, en onwillekeurig dachten we dadelijk aan de samaritaanse vrouw uit het Evangelie. Terwijl we ons klaar maken om dit beeld te vereeuwigen, duiken plots van overal - de duivel mag weten vanwaar ze kwamen - gedaanten op voorzien van grote waterketels op het hoofd. Er is inderdaad geen huis in de omtrek te bespeuren. Nadat Fr.Arul hen in tamil een woordje heeft toegesproken, valt ons zo waar de eer te beurt de uitbundige dankbetuigingen van het volk in ontvangst te nemen. Er wordt ons spontaan een beker van dat water aangeboden, en we kunnen u verzekeren dat het van prima kwaliteit is. Maar al te graag voldoen zij met de glimlach aan ons verzoek zich op te stellen voor een foto.

Enkele km. verder stoppen wij in KALLAL. 500 hindoe-kinderen ontvangen er in de school onderwijs van katolieke leraars. Een kop indische thee is most welcome in KUTHALUR. We ontmoeten er de flegmatieke engelsman Fr.Clayton - ook meer dan 50 j. India! - die ons sympathiek op ons nummer zette. Als we hem bij ons vertrek spontaan vroegen: Pray for us, Father, Bid voor ons, replikeerde hij gevat: "That's what I always do for sinners!" (Dat doe ik dagelijks voor zondaars). Fr Arul vertelt nog hoe hij op de korte tijd sinds zijn benoeming hier reeds meer dan 20 cobra-slangen de kop verpletterde!

En de tocht gaat verder doorheen tientallen kilometer rode woestijn en alles vervuילend zand. De wegen zijn zo verbrokkeld, zo rijkelijk voorzien van barsten en kuilen, dat we ons verplicht zien de wagen achter te laten op nauwelijks 1 km. van ons doel, om te voet het opvallend achterlijk dorpje MOOPANTHIDAL te bereiken. We voelen ons van de andere kant maar al te gelukkig onze benen eens te kunnen uitstrekken en onze gloeiende oven te verlaten. Nu pas kunnen we tenvolle genieten van het ons omringende landschap, wat voordien praktisch onmogelijk was. Deze tocht, zo blijkt nu, werd enkel ondernomen om ons het huisje te tonen dat daar door het Wanakkam-Team werd opgericht. Wij zijn aangenaam ver-rast vast te stellen hoe fris en sterk dit huis gebouwd is op betonnen fundering en bedekt werd met vuurrode dakpannen, en dit voor slechts 2.500 Rs. De familie die er thans woont wist van armoede voordien van geen hout pijlen te maken. Nu zijn zij overgelukkig en leenden overal stoelen om ons degelijk te kunnen ontvangen. Het wordt echter stilaan donker en we moeten ijlings naar de wagen terugkeren.

Omstuwd door een keuteljacht joelende kinderen kunnen we niet aan de verleiding weerstaan deze beminnelijke snuitjes op onze manier te benaderen. Spontane kinderen, ze geven ons dadelijk hun ganse genegenheid en citeren maar al te graag hun onuitsprekbare namen. Als de namen voor ons vertaald worden in het engels, blijkt het dat alle meisjes een naam dragen in verband met O.L.Vrouw : we leren zo achter-eenvolgens kennen OLV van goed heil, OLV van altijddurende bijstand en ... dan eentje met een opvallend open - stralend gezichtje bleek gezegend met de naam Our Lady of Sorrows, Onze Lieve Vrouw van Smarten!

Eenmaal terug in DEVAKOTTAI brengen we er de nacht door bij de Paters jezùieten. Als blijk van opperste vriendschap krijgen we een kist indische sigaren.

Zaterdag 23 sept. :

Met Fr.Kulandairaj en Fr.Arul hervatten we de reis om 9 u. 's morgens. Na een thee-stop in SARUGANI bereiken we 2 u. later SEKKAKUDI. Onderweg kruisen we een troep ezels, zwaar geladen met zakjes gedroogd slijk dat als waspoeder gebruikt wordt en de kleren zeer goed ontvlekt. In SEKKAKUDI bezoeken we de 8 nieuwe huisjes, door ons Wanakkam-Team gefinancierd. De parias werkten zelf mee aan de opbouw van hun huisjes, en werden hierbij ook aangemoedigd en geholpen door mensen uit een hogere kaste, die helemaal niet jaloers blijken te zijn.

Water is vooral in deze streek een kwestie van leven of dood. Op 4 jaar tijd viel hier geen neerslag van enige betekenis. Alleen verleden jaar, ten tijde der grote overstromingen elders, viel hier een weinig regen. Aan de ingang van het dorp bevindt zich een vuile poel met brak water, tank genaamd; het water ervan is enkel geschikt voor was van mens, dier en linnen. Het drinkwater dient 3 maal per week aangevoerd van op het 8 km. ver gelegen SARUGANI en dit ... per fiets. De quasi onbereikbare droom van deze mensen bestaat dan ook in de aankoop van een ossewagen met grote vergaarbak, zodat slechts eenmaal per week zou moeten gereden worden. Kostprijs : 2000 Rs. We beloven niets, maar weten nu al dat we ze zullen helpen.

Een onvergetelijk muzikaal intermezzo, met verschillende soli van een heerlijke jongensstem zijn de beloning voor wat was en wellicht nog komen zal. De begeleiding hierbij met groot koor, allerlei geïmproviseerde instrumenten en, ja zelfs slagwerk, een boek rythmisch geslagen tegen de opening van een grote vaas, geven het geheel een zowel grappig als heerlijk welluidende klank.

De oude parish-priest loopt over van liefde voor zijn volk en genegenheid voor ons. "Vent du nord, vent de mort" zo luidt zijn devies. Elders al hoorden we dat noordenwind nefast is voor de gezondheid van al wat leeft en groeit.

Lunch in SARUGANI. Bezoek aan het mooie grote hospitaal, gebouwd door Misereor Duitsland. Groot en mooi, maar zo goed als leeg. Veel beter ware het geweest een paar rollende dispensaria ter beschikking te stellen, om de mensen ter plaatse de nodige zorgen toe te dienen, in hun wel zeer afgelegen dorpen. Van de 73 bedden zagen wij er geen 20 bezet.

Tegen 4 u. : eindeloze km. verstikkend rood stof en uitgestrekte cactus-woekeringen, en te 6.30 u. belanden wij te RAMANATHAPURAM, waar we al om 4 u. werden verwacht. Hier bezorgde Wanakkam een paar naaimachines en 1, zegge en schrijven één, schrijfmachine in tamil. Dertig gegadigden krijgen er les op en kunnen dagelijks enkele minuten de toetsen ervan bepotelen, wetend dat ze na 29 anderen, al weer ooit eens aan de beurt zullen komen. Een borduurmachine van 1500 Rs. zou het naai-atelier brengen op het niveau van een volwaardig naaicentrum.

Om 7.30 u. komen we onherkenbaar rood bestoft in PARAMAKUDI aan. De gloednieuwe kerk in indische stijl, toegewijd aan O.L.Vrouw-ten-hemel-opgenomen, is een kleine katedraal, eivol zingende gelovigen. Onze Father Michael, nog vol van zijn reis naar Lourdes en Fatima in 1975, bracht hiervan een grenzeloze verering mee voor O.L.Vrouw. Van kop tot teen één bezieling, bracht hij deze verering ook over op heel zijn parochiegemeenschap, die hem, zo te zien, op handen draagt.

Na het meer gezellig dan smakelijk indisch souper, komen twee melaatsen ons opzoeken met de bede ook hen met een bezoek te willen vereren. "Wij zijn niet besmettelijk". Zij zijn de president en de schatbewaarder van de kolonie op 3 km. hiervandaan. De eerste spreekt vrij goed engels en is de woordvoerder. Bij beiden zijn alle vingers weggerot. We beloven hen morgen vóór ons vertrek te komen opzoeken. Dankbaarheid straalt ons uit elk der 4 ogen tegen.

Zondag 24 sept. : Om 8 u. Hoogmis : Fr Michael, Fr Kulandairaj en Fr Rogers concelebreren. Tijdens de preek, overigens in tamul, vallen herhaaldelijk onze namen.

Om 10 u. stoppen we aan de rand van de stad vóór de inkom van het melaatsendorp. Bij het uitstappen valt ons de tekst op, achteraan de wagen : "Jesus Christ never fails" = "J.C. laat u nooit in de steek". Merkwaardig dat deze tekst ons nu eerst opvalt. Al wandelend vertelt Fr Michael dat niemand naar deze melaatsen omkijkt en dat zij aanvoelen dat hij als een vader voor hen zorgt. Daarom vereren zij ook Christus, zeggen zij, "omdat Hij u de geest geeft om ons lief te hebben" - Wij worden er met grote bloemenkransen verwelkomd. Al wat we ons aan afzichtelijks maar kunnen voorstellen, ligt hier publiek ten toon gesteld. De ogen zijn de spiegel van de ziel en dat is hier dan ook vaak het enige menselijke dat er bij velen onder hen nog overblijft. En toch zijn ze niet ongelukkig, wel integendeel, ze lachen ons zelfs bemoedigend toe. Handen drukken is vanwege het besmettingsgevaar onmogelijk, ze ontbreken trouwens veelal. Hier zijn zij die nog kunnen werken, de koning te rijk. We zien er potten draaien en bakken en wijzelf leren er dat het geluk erin bestaat zich ergens toch nog bemind te weten. Bij het verlaten van de nederzetting vertelt Fr Michael ons verder nog dat hij hen niet helpt uit berekening. Het ligt niet in zijn bedoeling deze mensen te bekeren en zegt hen trouwens goede hindoes te blijven, wat we in Ranchi ook Fr George hoorden zeggen. Zij echter vragen zelf dat Fr Michael hen zou dopen als zij stervende zijn. En zo heeft hij er al 3 gedoopt op hun sterfbed.

Op onze weg naar Sivaganga kruisen we de 400 m. brede, totaal uitgedroogde VAIGAI-river. Als toppunt van ironie bevindt zich midden in de stroom, ter hoogte van de grote brug waarop we rijden, een waterput. De rivier zelf geeft de indruk een enorm brede verkeersweg te zijn, waarop de omwonenden ongestoord hun was kunnen te drogen leggen.

Op km 48 rijden we tegen 12.30 u. SIVAGANGA binnen. Een totaal verraste Fr Diraviam genoot zo juist nog van enkele ogenblikken zondagse rust. Nu is hij volop in de weer om ons, uitgehongerden, het beste voor te zetten van wat er in een bijna lege schapraai maar enigszins aan eet- en drinkbaars te vinden is. De winkels zijn op de middag gesloten maar het gezag van de hoofdonderwijzer opent ook die deuren. Hij keert na 15 minuten beladen weer en zo ook keren wij van de tafel na volle 3/4 u. terug. We aten er o.m. geitenbloed als rauwe bouling en dronken er roze rozenmelk. De hof van de pastorie, anderhalve voorschot groot, herbergt buiten een grot van Lourdes, een paar grote fruitbomen en een verscheidenheid der mooiste bloemen. Een echt juweel van indisch vakmanschap in zake schikking en kleurcombinaties.

Fr Diraviam heeft op ons gerekend voor ... strijkijzers ! Zijn parochianen zijn zeer arm en moeten aan de kost komen door het kleergoed te wassen der hindoes. Daar zij zich bekeerden moeten zij nu alle mogelijke overheidssteun ontberen. 80 gezinnen hoopt hij zo een doodsimpel ijzeren strijkijzer te bezorgen, zodat zij in staat zullen zijn te concurreren met de beter uitgeruste wasserijen. Heftig gesticulerend vertolkt deze gevierde kanselredenaar en toneelschrijver ons zijn bewondering voor het werk van ons Wanakkam-Team.

Onze laatste pleisterplaats vóór Madurai is het dorp VADAKKUR, waarover Fr Kulandairaj ook verantwoordelijkheid draagt. Hier verschijnen plots een 20-tal buffels en koeien ten tonele en ze worden in slagorde gebracht voor een foto. Aanvankelijk meenden wij een jaarmarkt te zullen beleven. Het zijn echter stuks vee, die door toedoen van Wanakkam aan deze mensen werden bezorgd en door hen reeds grotendeels, met de opbrengst ervan, werden terugbetaald.

Een dankmis in het gloeiende kerkje is de druppel die de reeds volle emmer doet overlopen. Terwijl we nadien bollen uitdelen aan de kleinen, tot jolijt van de groten, die zelf trouwens ook niet weigeren, wordt één van ons misselijk van de hitte en het gerots en gerij der laatste dagen. Tegen 6 u. zijn we terug in MADURAI, eindelijk terug thuis !! Fr Kulandairaj geeft ons een dia-voorstelling van zijn projecten. Hij geeft ons hierbij toelichting over het door hem ingediende plan voor de bouw van 25 huizen in het laatst bezochte dorp Vadakkur. Dit projekt werd via Wanakkam trouwens reeds aan Viwos overgemaakt.

Persoonlijk vinden we dat we na deze 3 zware reisdagen een beetje frisse lucht en beter eten verdiend hebben ! We nodigen Fr Kulandairaj uit om samen met ons het avondmaal te gaan gebruiken in het luchtgekoelde restaurant van het Pandyan-Hotel. En eigenlijk hebben we meer vaak dan honger.

Maandag 25 sept. :

In de voormiddag bezoeken we het St.Jozef's Instituut voor blinde kinderen. Aan de ingang prijkt in vuurrode letters: "De Heer is het Licht in mijn ogen". Dertig paar dode kinderoogen zijn niet bepaald een opwekkend zicht. De nieuwe ricksha-fietswagen, gift van Wanakkam, wordt er gefotografeerd met een paar zielige dutskens erin, de ganse groep errond.

Het Cheshire-Home voor kreupelen is ons volgende doel. Onder hen herkennen wij er velen, wier foto van 3 jaar geleden, dankzij de dia-montage, de revue passeerde. Het Dispensary hier beschikt over een scheefgezakte houten medicijnenkast, die we weldra zullen laten vervangen door een stalen. De geur die ze verspreidt is zonder meer walgelijk.

In de namiddag bezoek aan het St.Joseph's Textile. Een projekt dat een paar jaar geleden door Fr Kulandairaj zelf werd opgezet met onze hulp. Midden de grootste sloppenwijk van Madurai, 20.000 inwoners, stond toen een oude werkplaats buiten gebruik. Thans draaien er 20 grote weefgetouwen op volle toeren en verdienen er 45 arme mensen dagelijks een billijk loon. Aan bestellingen voor de 120 dozijnen schoteldoeken, die er dagelijks vervaardigd worden, is er vooralsnog geen gebrek. De ganse produktie wordt grotendeels naar Amerika uitgevoerd. Een schoolvoorbeeld van hoe het moet met de zelfontwikkeling. Nu al wordt er goede winst gemaakt, die dadelijk wordt aangewend om dringende noden te lenigen.

Die avond nog maken we onze koffers, want morgen trekken we de frisse bergen in; eindelijk zijn er enkele dagen van verlof in het verschiets !

Gegeven te KODAIKANAL
op 1 oktober 1978

INDIA - TRIP 1978

=====

Reisverslag 5

R.Croegaert - W.Van Ostade

Dinsdag 26 sept. :

Om 7.15 u. al zitten we in feeststemming op de bus naar Kodaikanal, een vol kwartier vóór het vertrek. Een twintigtal verwaarloosde lange afstandsbussen, die weldra een verschillende richting uitrijden, staan op deze stelplaats vertrekkensklaar. Er heerst een leven van jewelste, een komen en gaan, een afscheid nemen en begroeten. In India wordt voor lange afstanden per bus ook veel 's nachts gereisd. Dan slapen de kinderen, buffels, geiten, koeien en kippen, en staan ook de ossewagens terug op stal. Overdag zijn zij de "speedbreakers", de snelheidsbrekers die de chauffeurs wanhopig maken. Deze nacht-bussen verzekeren ook een sneller vervoer dan treinen, omdat ze tussen 2 steden de kortste verbindingswegen kunnen nemen.

Het is 7.30 u. en onze bus vertrekt stipt op tijd. Ze is slechts voor de helft gevuld, zodat onze omvangrijke bagage niet AL te veel opvalt. Alle vensters staan wagewijd open, er is trouwens geen glas voorzien en het tocht er weldra als in een windtunnel. Bij elk venster hoort een blaffetuurken, maar dat wordt vermoedelijk alleen gesloten bij zondvloed of cycloon. Een goede snelheid wordt aangehouden, want, het moet gezegd, de hoofdwegen in asfalt zijn over het algemeen zeer goed onderhouden.

Halverwege, het is thans 9 u., zijn wij in het zeer belangrijke kruispunt BATLAGUNDU met zijn kleurrijke groenten- en fruitmarkt : een weelde van bonte kleuren. Van hier uit vertrekken dagelijks 20 camions met elk 700 manden tomaten aan boord naar alle windstreken. Overal en ook hier prijkt de slogan "Be indian, buy indian" = Wees indier en koop indisch. Er wordt een 1/2 uur gestopt. Doodgemoedereerd neemt de chauffeur dan zijn thee en doen de passagiers hun aankopen. Ook de bedelaars krijgen zo voldoende tijd om hun zieligste tronie op te zetten en om met beproefde slogans de aandacht, het medelijden en de vrijgevigheid op te wekken. Om 9.30 u. wordt er al weer gestart. De weg begint te stijgen en van op 300 m. rijden we 60 km. lang de bergen in. Om 11 u. een volgende halte van een kwartier. De motor koelt af en ook de mens! Een heerlijk vergezicht en frisse berglucht. Het laatste deel van de tocht dan voert ons tot op 2.200 m. hoogte : KODAIKANAL, het heel India door en ver daarbuiten vermaarde vakantie-oord. We worden er verwelkomd door onze goede vrienden Zuster Aloysia (82 jaar) en Pudentienneke (86 jaar), ras-echte franssprekende en vlaams-broebelende brusselaars. Fr Kulandairaj en Zr Agnes kwamen zo juist toe, de eerste per moto uit Madurai, de tweede per bus uit Dindigul. Tijdens het belgisch middagmaal wordt er gelachen in alle wereldtalen : engels, frans, vlaams, tamul en brussels!

In de namiddag, tijdens het verlof-vieruurtje, komt De Vlieghere S.J. op bezoek - 46 jaar India. Hij vertelt over de cycloon. In de hovingen der Paters Jezuiten allen al, zijn toen 160 kathedraalhoghe eucalyptusbomen als lucifers afgeknapt. Zeventig verkleumde Hindoekinderen en hun 3 leraars zaten in de bus, waarmee ze op pick-nick kwamen, geblokkard en wachtten in panische angst hun einde af. Pater Rector is hen toen persoonlijk gaan halen en heeft ze, tijdens 2 dagen vol doodsangst, geherbergd. Nadien mocht hij vanwege de directeur der school een dankbrief ontvangen. Hij was verwonderd, maar ook ontroerd over zoveel welwillendheid. Hij citeert: "In het hete seizoen zijn de stromen hier straten en in het regenseizoen zijn de straten hier stromen!"

Woensdag 27 sept.: Om 9u. stralende hemel. We besluiten roekeloos tot een wandeling. Na een uur verrast ons een ontzettend onweer. We zitten vlak vóór een Hindoetempel onder een thee-stalletje gezellig naast mekaar OP de toog, waarover de waard eigenhandig krantenpapier heeft gespreid, het einde van de eindeloze stortbui af te wachten. Plots stopt een taxi en voert toeristen aan voor de tempel. Dadelijk gaat de waard de voerder vragen ons, eenmaal zijn klanten kwijt, te komen terughalen. En zo gebeurde het. De ganse middag heeft het gegoten en na het vieruurtje zijn we rijp voor de dokter. Deze trakteert ons op whisky en op een recept vol medicijnen. De vrouw nodigt ons uit voor het avondmaal, we houden er echter aan in ons eigen bed te..sterven.

Op straat lopen we, in gezelschap van Zr Agnes, Salet op 't lijf. Thans flinke man van 26j. is hij, als oudste uit een zeer arm gezin van 10, door Zr Agnes destijds speciaal aangetrokken. Zo deed ze trouwens met velen. Uit elk van zijn woorden en nog meer uit al zijn attenties, spreekt zijn diepste bewondering voor Moeder. Dank zij haar werd hij automechaniker, eigenaar van een taxi. Hij stelt ons voor zijn broer, Radja, de chauffeur, ten dienste te stellen gedurende gans de duur van ons verblijf. We zullen er dan ook dankbaar gebruik van maken, mits vergoeding wel te verstaan.

's Avonds, tijdens het gezellig samenzijn, beluisteren we opnieuw de cassette der India-missen te Kuregem en nadien de daaropvolgende toespraak van onze Gaston. De zusters traanogen van de danige deugd en grijpen dadelijk naar de pen om hun grote vriend schriftelijk van antwoord te dienen.

Donderdag 28 sept.: Om 10u. bloedonderzoek in het hospitaal. We krijgen recht tot aankoop van whisky. In de Bank noteren we de tekst: "It is nice to be important, but it is more important to be nice", het is goed belangrijk te zijn, belangrijker is het echter goed te zijn. We wachten in het taxatiekantoor een vol uur op de whisky-vergunning, onder een mooi ingekaderd diploma. We vermoeden dat dit onleesbare getuigschrift werd uitgereikt "aan de traagste schrijver". Nadien wachten we een vol uur op de directeur in het hotel. Hij is het die ons de whisky zal verkopen, maar neemt nu juist zijn lunch. Al die uitnodigingen tot wachten, gaan gepaard met een beminlijkste glimlach.

Na de middag alweer zondvloed. Vóór ons venster verschijnen, onder een gietende regen, plots 2 lachende jongensgezichten. We maken gauw een foto en geven elk een boterham met peperkoek, ze zijn de koning te rijk.

Vrijdag 29 sept.: Heerlijk weer, dus uitstap!

Om 6.30u. is de taxi er, met Radja, de eeuwig-lachende jongen aan 't stuur. Een wagen vol uitgelaten vacatiegangers en nog 2 buitenbeentjes op de moto. We rijden naar de Pillar-rotsen, van waaruit we een machtig uitzicht hebben op de blauwe vallei in vogelvlucht slechts 10km. ver, langs de weg echter 70 km! Daar ontbijten we met al wat de goede zusters aan heerlijks hebben klaargemaakt. We wandelen, maken met de verrekijsker jacht op uitzonderlijke vogels en vlinders, doen een tocht per reeiboot op het bergmeer - 12 fr. per uur roeier inbegrepen - en gaan als toppunt van het feestelijk gebeuren, middagmalen in het Carlton Hotel. De rekening bedraagt 600fr. voor 8 personen. Een fijngekte Indiër, die zijn er ook, stopt vóór onze tafel en vertelt dat hij vanmorgen door de radio meent verstaan te hebben dat de nieuwe paus overleden is. De eigenaar draagt eigenhandig een draagbaar radiotje aan voor de nieuwsberichten van 2 u. Onder oorverdovend gekraak wordt door de nieuwslezer, en alleen voor Indiërs verstaanbaar, dit nieuws bevestigd. Algemene verslagenheid drukt op de verdere dag, die ZO heerlijk was begonnen.